

Vårdhygienisk eftermiddag

2025-11-11

Kommunerna



REGION
SÖRMLAND

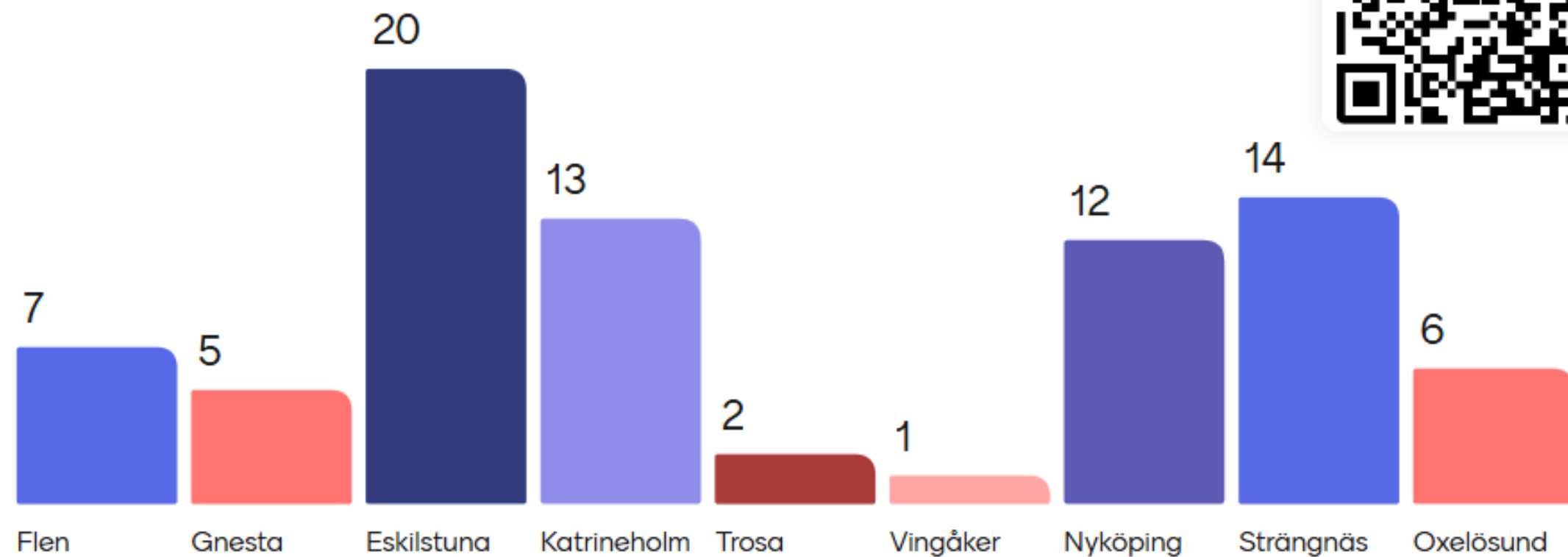
Dagens program

- Nulägesrapport – säsongsvirus
- Omvärldsbevakning – Ebola utbrott
- Kort om vårdrutiner vid luftvägsvirus
- Vårdrutiner vid tarmsmitta



Join at menti.com | use code 7955 5555

Vilken kommun arbetar du i?



Mentimeter

Menti

VH em 251111



Choose a slide to present

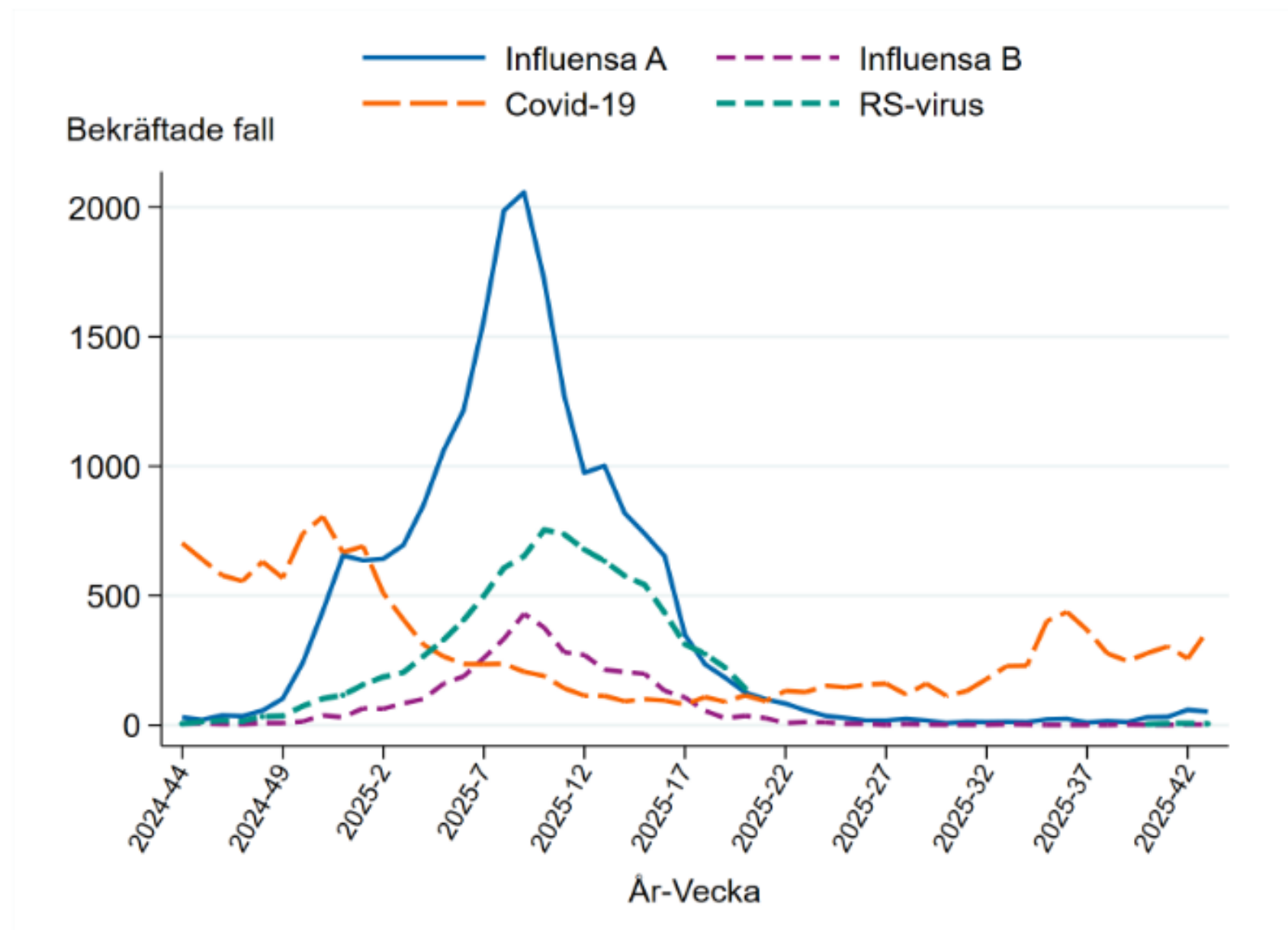
Vilken kommun arbetar du i?



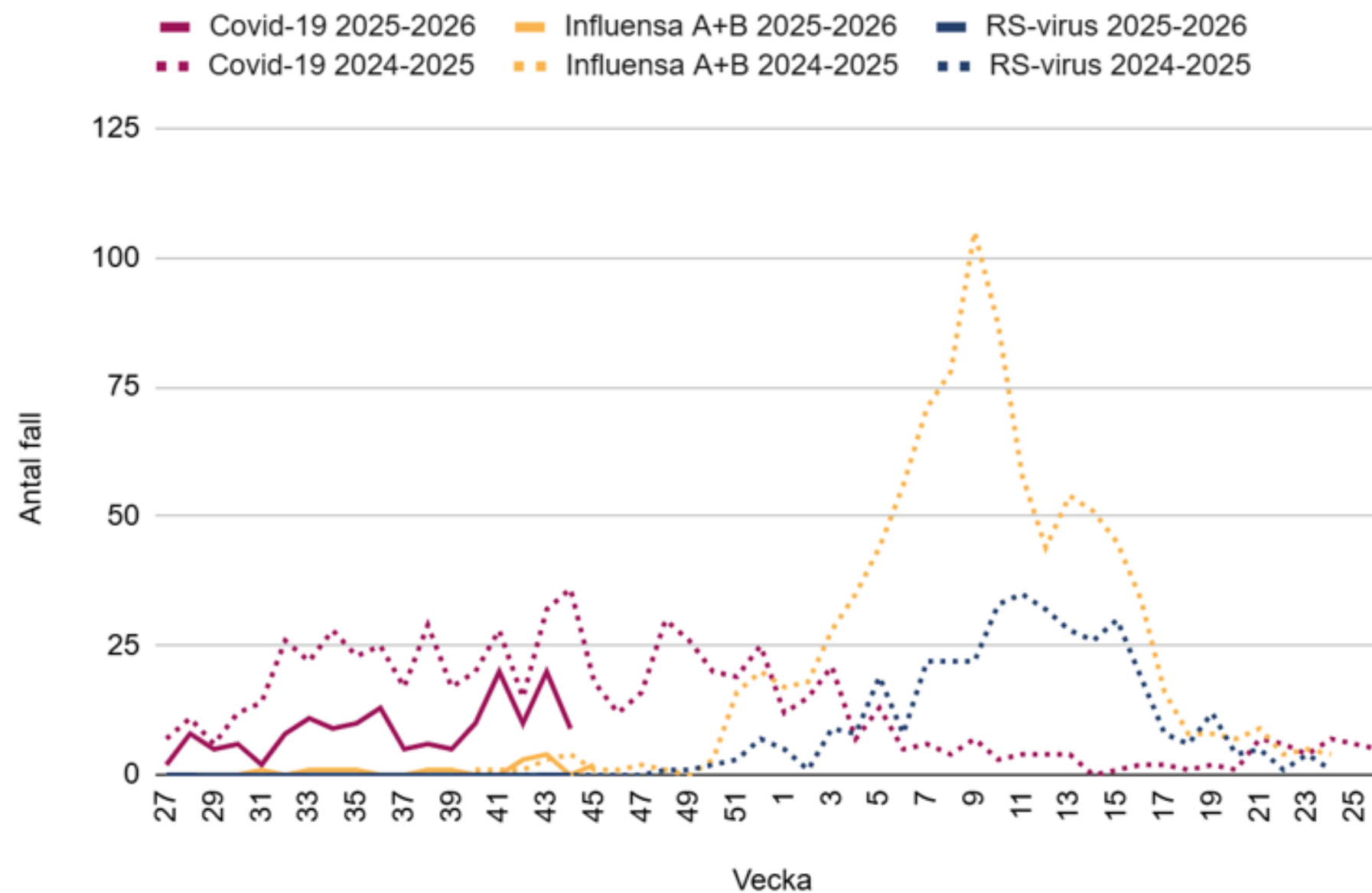
REGION
SÖRMLAND

Nulägesrapport – luftvägsvirus (RS- virus, Covid, Influenta)

Figur 1. Antal bekräftade fall av influensa A, influensa B, covid-19 och RS-virusinfektion per vecka, de senaste 52 veckorna.

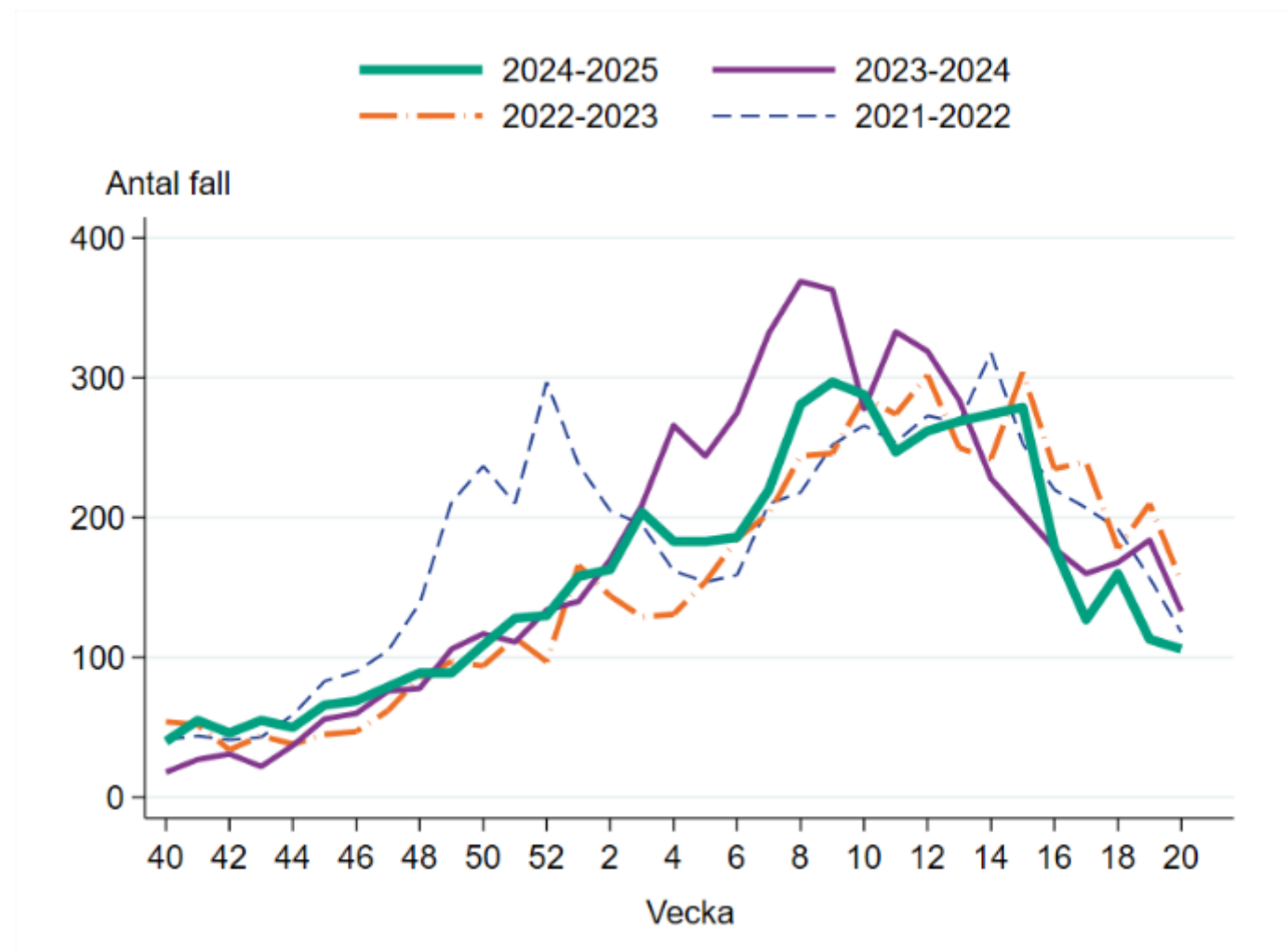


Luftvägsvirus - Sörmland



Calicivirus - vinterkräksjukan

- Säsongen har inte kommit igång ännu
- Brukar historiskt sett börja stiga under v48-50 (förra året från 9/12)
- Flest fall historiskt efter årsskiftet



Omvärldsbevakning

Vad pågår globalt, nationellt och lokalt som skulle kunna påverka oss?



REGION
SÖRMLAND

- På folkhälsomyndighetens hemsida finns information om pågående utbrott som Folkhälsomyndigheten vill informera särskilt om
- Sjukdomsutbrott vi bevakar — Folkhälsomyndigheten.

Pågående sjukdomsutbrott

Hepatit A (Europa, 2025-)

Under 2025 har ett ökat antal fall av hepatit A rapporterats i flera europeiska länder. Smittspridning misstänks främst ske från person till person i grupper av människor som lever under dåliga sanitära förhållanden. Fall har konstaterats i Sverige efter utlandsresa.

Listeria (Stockholm, september 2025-)

Sedan slutet av september har ett stort antal personer insjuknat efter att ha ätit på samma restaurang i Stockholm. Smittskydd Stockholm utreder utbrottet och Folkhälsomyndigheten samordnar det nationella utredningsarbetet och stödjer regionerna med genetiska analyser av bakterier.

Ebola (Demokratiska Republiken Kongo, september 2025-)

Den 4 september 2025 deklarerade hälsomyndigheterna i Demokratiska Republiken Kongo ett utbrott av ebolavirusinfektion. Prover som har tagits har varit positiva för varianten zairevirus. Ebolautbrottet är det sextonde i landet sedan viruset identifierades 1976.

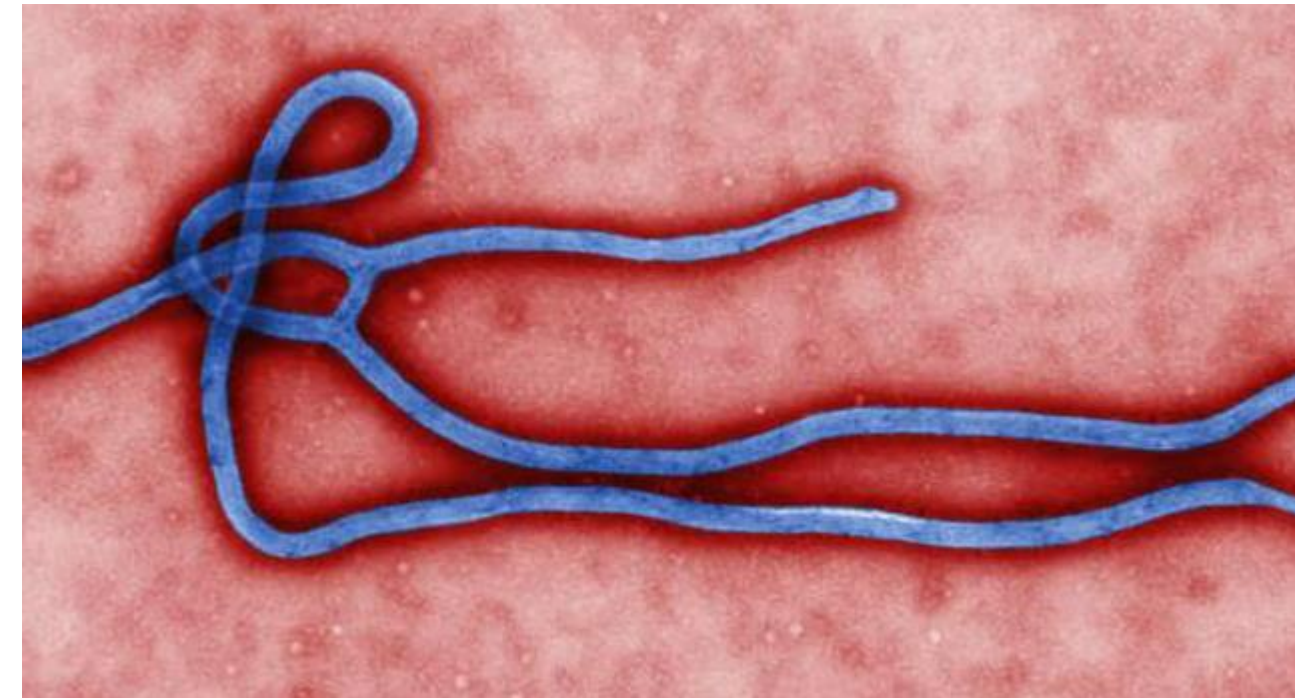
Salmonella Enteritidis (Sverige, augusti 2025-)

Det är nu 48 personer som identifierats vara smittade av den specifika varianten av Salmonella Enteritidis som tidigare har förknippats med konsumtion av ägg. Genetiska jämförelser visar att det rör sig om samma variant av salmonella som har påträffats hos en äggproducent vars ägg återkallades i augusti.



Ebola – Demokratiska republiken Kongo

- Ebola är en allvarlig och ofta dödlig virussjukdom som orsakas av **ebolavirus**. Sjukdomen ger hög feber, huvudvärk, muskelvärk, kräkningar, diarré och i svåra fall inre och yttre blödningar.
- **Smittväg:**
Ebola smittar genom **direkt kontakt** med kroppsvätskor (blod, svett, saliv, urin, avföring, kräkningar) från en **smittad person eller ett dött djur**. Viruset kan också spridas via **förorenade föremål**, som nålar eller kläder.



Ebola – Demokratiska republiken Kongo

- Sedan början av september 2025 pågår ett utbrott av Ebola.
- 64 rapporterade fall – 45 har avlidit.
- Vaccination av 25 000 personer har utförts
- Den europeiska smittskyddsmyndigheten (ECDC) gör i nuläget ingen förändring i sin tidigare riskbedömning. Risken för EU/EES-medborgare som bor i eller reser till Kasai-provinsen bedöms som låg.



Sannolikhet för fall i Sverige?

- Sannolikheten är mycket låg, men **risk**en finns
- Region Sörmland har en riktlinje för handläggning vid misstänkt sjukdom
- Finns på [Viral hemorragisk feber \(VHF\), inklusive ebola- och marburgvirusinfektion - Samverkanswebben](#)



Ansvarig klinik / verksamhet
Smittskydd/Vårdhygien

Viral hemorragisk feber (VHF) inklusive ebola och marburg – handläggning vid misstänkt sjukdom

När ska man misstänka VHF/ebola/marburg?	2
Handläggning vid misstänkt VHF/ebola/marburg	2
Patienten tar kontakt med sjukvården via telefon	2
Patienten befinner sig redan på en vårdinrättning	2
Patienttransport - ambulans	3
Informationsgång vid misstänkt fall	3
Vårdtekniska och vårdhygieniska aspekter	4
Skyddsutrustning består av	4
Påklädning av skyddsutrustning vid misstänkt VHF	4
Avklädning av skyddsutrustning vid misstänkt VHF	4
Avklädarens skyddsutrustning vid misstänkt VHF	4
Rengöring, desinfektion, hantering av tvätt och avfall	4
Transport av farligt avfall	5
Provtagning	6
Analyser	6
Provtagningsförfarande	6



REGION
SÖRMLAND

Virusorsakade luftvägsinfektioner

- Vårdrutiner



- Vårdhygieniska riktlinjen finns på samverkanswebben i sin helhet. Titta gärna på den och bekanta er
- Virusorsakade luftvägsinfektioner (covid-19, influensa och RS-virus) – vårdhygieniska riktlinjer

Virusorsakade luftvägsinfektioner (covid-19, influensa och RS-virus) – vårdhygieniska riktlinjer

Om virusorsakade luftvägsinfektioner	2
Klinisk bild.....	2
Diagnostik	2
Inkubationstid	2
Smittvägar.....	2
Smittsamhet	3
Smittförebyggande åtgärder vid misstänkt eller konstaterad smitta	3
Slutenvård.....	3
Öppenvård / Mottagning	3
Särskilt boende	4
Personlig skyddsutrustning	4
Måltider.....	5
Tvätt och avfall.....	5
Daglig rengöring, desinfektion och städning	5
Transport och undersökning eller behandling utanför patientrummet.....	5
Besökare	5
Patienter och omsorgstagare som exponerats för luftvägsvirus	5
Åtgärder vid ökad risk för smittspridning.....	6

När bör virusorsakad luftvägsinfektion misstänkas?

- Hosta
- Ont i halsen
- Andfåddhet
- Rinnande/täppt näsa
- Feber



Inkubationstid/Smittvägar

Inkubationstiden för virusorsakade luftvägsinfektioner är vanligtvis 1-5 dagar

- Covid-19 (i typiska fall) 2-5 dagar
- Influenta 1-4 dagar
- RS-virusinfektion 3-5 dagar

Droppsmitta – virus överförs från person till person via droppar från en smittad individs luftvägar till den omgivande luften till den andra individens luftvägar och luftvägsslemhinnor.

Kontaktsmitta – virus överförs även via direkt eller indirekt kontaktsmitta via händer och föremål.

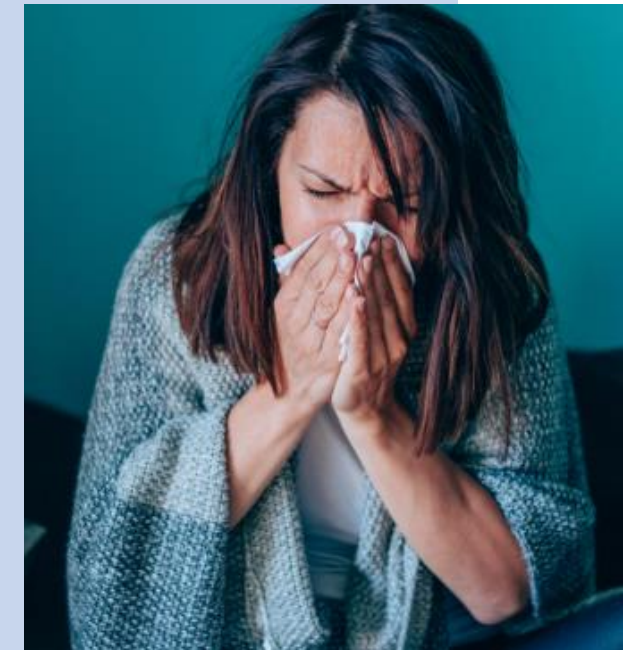


Smittsamhet

- Innan symtomdebut.
- Som störst kring insjuknandet och ett par dagar framåt.
- Beror på immunförsvar och sjukdomens allvarlighetsgrad.
- Individuella bedömningar och anpassningar kan behöva göras.

När kan vårdtagare bedömas smittfri?

- 5 dagar efter symtomdebut och
- Feberfrihet i minst 24 timmar och
- Klinisk förbättring



Saknas symtom bedöms personen smittsam från provtagningsdatum

Handläggning

Slutenvård

- Ska så långt det är möjligt vårdas i eget rum med stängd dörr

Öppenvård/mottagning

- Ska direkt visas in på undersökningsrum med stängd dörr
- Ta ställning till vilka besök eller behandlingar som kan skjutas fram

Särskilt boende

Omhändertas i eget rum med eget hygienutrymme



Skyddsutrustning

Följande gäller alltid:

- Tillämpning av basala hygienrutiner och klädregler
- Goda möjligheter att hålla avstånd



Vid kontakt med patienter eller omsorgstagare med misstänkt/bekräftad virusorsakad luftvägsinfektion används:

- Munskydd (IIR) och visir/skyddsglasögon vid arbete mindre än 2 meter från personen
- Vid nära/långvarig kontakt och/eller med kraftig hosta eller andra faktorer* för ökad smittrisk ska andningsskydd övervägas



Ökad smittrisk vid korta avstånd (<2m), långvarig kontakt (> 1 timme), kraftig hosta, nedsatt immunstatus, medicinska åtgärder och omvårdnadsmoment med misstänkt ökad risk för smittspridning, och bristande ventilation i rummet

Tvätt, avfall och måltider

- Tvätt och avfall hanteras enligt ordinarie rutin
- Tvätt och avfall som är kraftigt förorenade med kroppsvätskor eller utsöndringar ska **alltid** hanteras som smittförande
- Patienten/omsorgstagaren ska serveras mat och äta på rummet
- Sedvanlig hantering av porslin och matbrickor



Daglig rengöring, desinfektion och städning

- Daglig städning och slutstädning/hemgångsstädning enligt ordinarie rutin
- Rengör och desinfektera tagytor på vårdrummet, hygienutrymmet och på hjälpmedel dagligen
- Vid spill av kroppsvätskor utför punktdesinfektion
 - Torkas upp direkt och därefter bearbetas ytan mekaniskt med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider



Besökare

- Vårdgivare och verksamheter ansvar och verksamheter ansvarar och beslutar för besöksrutiner
- Besökare bör vistas i vådrummet och inte ha kontakt med övriga på avdelningen
- Påminn besökare om god handhygien



Personal

- Medarbetare med nytillkomna symtom på luftvägsinfektion och allmänpåverkan eller nytillkomna symtom på luftvägsinfektion och feber >38 grader rekommenderas att stanna hemma
- Grundregeln för återgång till arbete är att personen ska vara förbättrad och feberfri sedan minst ett dygn



Vaccination för influensa är **gratis för personal**, antingen via [Välkommen på vaccination! – Samverkanswebben](#) eller boka tid på din VC, ta med anställningsbevis.



Du som arbetar nära patienter och omsorgstagare med ökad risk för allvarlig influensa rekommenderas att vaccinera dig varje år. Du skyddar både dig själv och minskar risken att du smittar sköra patienter, säger Malin Enarsson, smittskyddsläkare i Sörmland.